

ENTOMOLOGISCHE BERICHTEN

UITGEGEVEN DOOR

DE NEDERLANDSCHE ENTOMOLOGISCHE VEREENIGING.

N°. 79.

DEEL IV.

1 September 1914.

INHOUD: Dr. H. J. LYCKLAMA à NIJEHOLT, Vlinders, waargenomen op het eiland Walcheren, in den omtrek van Domburg. — Dr. J. TH. OUDEMANS, Verlaten mierenpaadjes. — Dr. D. MAC GILLAVRY, Verbeteringen op „De entomologische fauna van het eiland Terschelling”. — Dr. A. C. OUDEMANS, Aanteekeningen over Suctoria XXV. — III. Internationaler Entomologen-Kongresz.

Vlinders, waargenomen op het eiland Walcheren, in den omtrek van Domburg.

Eenige zomers, te Domburg doorgebracht, hebben mij deze streek als rijk aan vlinders doen kennen, en daar bovendien de provincie Zeeland te dien opzichte tot de minst onderzochte van ons land behoort, meende ik geen onnut werk te doen, door eene lijst der gedane vangsten te publiceeren.

Ware mijn verblijf niet steeds tot eenige weken in den zomer beperkt gebleven, zoo zou de lijst natuurlijk veel grooter zijn; alles wat in voor- en najaar vliegt, ontbreekt thans.

Behalve op de gewone wijze overdag, door zoeken, opjagen, kloppen, enz., werd de vangst van al wat des avonds en des nachts vliegt, op drie wijzen beoefend. Vooreerst werd gevangen in den avond met het net, bij het licht van een acetyleenlantaarn; behalve vliegende, werden aldus ook rustende vlinders buit gemaakt. Dan werd veel gevangen in eene serre, welke bij goed weer tot des avonds laat open en verlicht was en waar des avonds veel kwam binnenvliegen, wat dan of dadelijk, of den volgenden ochtend rustend gevangen werd. Ten derde werd ook op smeer gevangen.

De eerste twee methoden, waarbij dus de dieren door middel van licht opgespoord werden, of op het licht toe-

vlogen, waren verreweg degene, die het meest opleverden. Van de 180 waargenomen soorten werden er toch 89 op deze wijze gevangen, en wel 64 met de acetyleenlantaarn en 25 in de verlichte serre. Daarentegen werden op smeer slechts 43 soorten aangetroffen, inzonderheid Noctuïnen.

<i>Pieris brassicae</i> L.	<i>Porthesia similis</i> FUESSL.
» <i>rapae</i> L.	<i>Stilpnotia salicis</i> L., acet.
<i>Colias hyale</i> L., 1892.	<i>Lymantria monacha</i> L., rups.
» <i>edusa</i> F., 1892, 1912 gewoon.	<i>Malacosoma neustria</i> L., rups.
<i>Pyrameis atalanta</i> L.	<i>Lasiocampa trifolii</i> ESP., acet.
» <i>cardui</i> L., gewoon.	<i>Cosmotriche potatoaria</i> L., acet.
<i>Vanessa io</i> L., gewoon.	<i>Cilix glaucata</i> SC., acet. gew.
» <i>urticae</i> L., gewoon.	<i>Acrionicta megacephala</i> F., sm.
<i>Argynnis lathonia</i> L., gewoon.	» <i>psi</i> L., sm.
» <i>niobe</i> L., 1892.	» <i>auricoma</i> F. sm.
<i>Satyrus semele</i> L., gewoon.	» <i>rumicis</i> L., sm.
<i>Pararge aegeria</i> L. var. <i>ege-</i> <i>rides</i> Stgr.	<i>Craniophora ligustri</i> F., sm.
» <i>megera</i> L.	<i>Agrotis janthina</i> ESP., 1912, sm., eenige.
<i>Aphantopus hyperantus</i> L.	» <i>fimbria</i> L., 1912, sm., 1 ex.
<i>Epinephele jurtina</i> L.	» <i>interjecta</i> HB., sm., 1912 vrij veel.
» <i>tithonus</i> L., de ge- woonste dagvlinder.	» <i>angur</i> F., sm.
<i>Coenonympha pamphilus</i> L.	» <i>pronuba</i> L., sm.
<i>Chrysophanus phlacas</i> L.	» <i>comes</i> HB., sm. gew.
<i>Lycaena astrarche</i> BGSTR.	» <i>baja</i> F., sm.
» <i>icarnus</i> ROTT.	» <i>e-nigrum</i> L., acet. en sm.
<i>Adopaea thaumas</i> HUFN.	» <i>xanthographa</i> F., acet. en sm.
<i>Chaerocampa clpenor</i> L.	» <i>umbrosa</i> HB., 1913, acet., eenige.
<i>Macroglossa stellatarum</i> L., vrij veel.	» <i>rubi</i> VIEW., acet en sm.
<i>Cerura furcula</i> CL., serre.	» <i>plecta</i> L., acet., gew.
<i>Pheosia tremula</i> CL., boom- stam.	» <i>exclamationis</i> L.
<i>Notodonta siczac</i> L., serre.	» <i>cursoria</i> HUFN., serre.
<i>Lophopteryx camelina</i> L., acet.	
<i>Pterostoma palpina</i> L., serre.	

- Agrotis nigricans* L., 1892.
 » *tritici* L., sm.
 » *ypsilon* ROTT., sm.
 » *saucia* HB., sm.
 » *vestigialis* ROTT., sm.
 en serre.
Epineuronia popularis F., serre.
Mamestra leucophaca VIEW.,
 1912.
 » *brassicae* L., sm.
 » *persicariae* L., sm.
 » *oleracea* L., acet.
 en sm.
 » *trifolii* ROTT., sm.
Dianthoecia capsincola HB.,
 rups.
Miana literosa HW. Sm., vrij
 veel.
 » *strigilis* CL., acet. en sm.
 » *bicoloria* VILL., sm.
Bryophila muralis FORST., 10
 Aug. 1895.
 » *perla* F., gewoon.
Apamea testacea HB., serre.
Celaena matura HUFN., serre,
 gewoon.
Hadena monoglypha HUFN.,
 sm.
 » *abjecta* HB., sm.
 » *secalis* BJERK., overal.
Dipterygia scabriuscula L., sm.
Euplexia lucipara L., sm.
Brotolomia meticulosa L., sm.
Naenia typica L., sm.
Hydroccia nictitans BKH., sm.
 » *micacea* ESP., 1892.
Nonagria geminipuncta
 HATCH., uit de rups en in
 serre, gewoon.
- Nonagria dissoluta* TR. var.
arundincta SCHMIDT, acet.,
 soms zeer talrijk.
Tapinostola clymi TR., acet.
Calamia phragmitidis HB., te-
 gen riet, acet., zeer talrijk.
Leucania impura HB., acet.,
 gewoon.
 » *pallens* L., acet.,
 gewoon.
 » *straminea* TR.,
 acet., gewoon.
 » *comma* L., acet.,
 zeldzaam.
Caradrina quadripunctata F.,
 acet.
 » *morpheus* HUFN.,
 acet.
Amphipyra tragopogonis L.,
 sm.
Calymnia pyralina VIEW., sm.
 » *affinis* L., sm., veel.
 » *trapezina* L., sm.
Dyschorista suspecta HB., sm.
Plastenis retusa L., acet.
Pyrrhia umbra HUFN., sm.
Rivula scriccalis SC.
Prothymnia viridaria CL.,
 overdag
Scoliopteryx libatrix L., Sm.
Plusia gamma L.
Catocala nupta L., Sm.
Zanclognatha tarsiplumalis
 HB., acet.
Hermiina cribrumalis HB.,
 acet.
 » *derivialis* HB., acet.
Hypena proboscidalis L., acet.
Habrosyne detersa L., sm.

- Thyatira batis* L., sm.
Cymatophora duplaris L., acet.
Hemithea strigata MÜLL., acet.
Acidalia dimidiata HUFN.,
acet.
» *virgularia* HB.,
schutting.
» *bisetata* HUFN., acet.
» *rusticata* F., schut-
ting.
» *dilutaria* HB., acet.
» *aversata* L., serre.
» *emarginata* L., acet.,
veel.
» *rubiginata* HUFN.,
serre.
» *immutata* L., acet.
» *emutaria* HB., acet.,
5 Aug. 1913.
» *imitaria* HB., serre,
5 ex. Juli 1912.
Ephyra porata F., geklopt.
Timandra amata L., acet.
Lythria purpuraria L., opge-
jaagd.
Ortholitha plumbaria F., acet.
» *limitata* SC., acet.
Mesotype virgata ROTT., serre
en opgejaagd.
Triphosa dubitata L., in huis.
Lygris prunata L., serre.
» *testata* L., acet.
Larentia dotata L., serre.
» *fulvata* FORST., acet.
» *ocellata* L., acet.
» *truncata* HUFN.,
serre.
» *viridaria* F., acet.
» *fluctuata* L., boomst.
- Larentia ferrugata* Cl., acet.
» *galiata* HB., acet.,
26 Aug. 1913.
» *sociata* BKH., acet.
» *bilincata* L., acet.
» *silaceata* HB., acet.,
6 Aug. 1913.
» *comitata* L., acet.
Tephroclystia oblongata
THNBG., serre.
» *absinthiata* Cl.,
acet.
» *goossensiata*
MAB., acet.
» *albipunctata*
HW., acet.
» *succenturiata* L.,
acet.
» *nanata* HB., serre.
Abraxas grossulariata L., acet.
» *marginata* L., opge-
jaagd.
Deilinia pusaria L., acet.
Metrocampa margaritaria L.,
acet.
Ennomos quercinaria HUFN.,
serre.
» *alniaria* L., serre.
» *fuscantaria* HW.,
serre.
Selenia bilunaria ESP., acet.
Crocallis elinguaris L., serre.
Ourapteryx sambucaria L.,
acet.
Opisthograptis luteolata L.,
acet., veel.
Epione apiciaria SCHIFF.,
acet., veel.
Boarmia gemmaria BRM., acet.

<i>Boarmia lichenaria</i> HUFN., opgejaagd.	<i>Coscinia cribrum</i> L., serre.
<i>crepuscularia</i> HB., boomstammen.	<i>Hipocrita jacobaeae</i> L., rupsen.
<i>Thamnonoma zcauaria</i> L., serre.	<i>Nudaria mundana</i> L., schutting.
<i>Phasianc clathrata</i> L., opgejaagd.	<i>Lithosia griscola</i> HB., acet.
<i>Nola cutonalis</i> HB., acet.	» <i>complana</i> L., acet.
<i>Phragmatobia fuliginosa</i> L., serre.	» <i>lutarella</i> L., overdag, rustend.
<i>Diacrisia sanio</i> L., overdag, opgejaagd; in 1892 talrijk.	<i>Pelosia muscerda</i> HUFN., acet.
Nijmegen.	<i>Zygaena filipendulae</i> L., overdag.
	<i>Ivo statices</i> L., overdag.
	<i>Hepialus sylvina</i> L., acet.
	H. J. LYCKLAMA à NIJHOLT.

Verlaten mierenpaadjes.

Op verschillende boschpaden hier op Schovenhorst (Putten, G.), welke weinig beloopt worden, bevinden zich zoogenaamde mierenpaadjes, welke de boschpaden kruisen. Men kan ze reeds op eenigen afstand onderscheiden, daar de er steeds over loopende mieren vreemde voorwerpen, als humusdeelen enz., er zóoveel mogelijk van verwijderen en grootere omgaan, dus het paadje er naast maken. Het heeft er iets van, of iemand een ietwat kronkelende streep dwars over het pad getrokken heeft.

Nu is de regel, dat zulke paadjes door talrijke mieren beloopt worden, die in beide richtingen trekken. Op de zeer warme dagen, die dit jaar in de maand Juli voorkwamen, waren deze paadjes echter, gedurende de uren, dat zij door de zon beschenen werden, verlaten. Toen ik een nader onderzoek instelde, bleek mij, dat de mieren zich van beide zijden, dus van de boschranden van het pad, juist zoo ver waagden, als het paadje nog beschaduwde was. Zoodra zij op het door de zon beschenen gedeelte kwamen, keerden zij om. Zoodoende was het grootste gedeelte van het paadje geheel verlaten. Op zonnige dagen bij minder hooge temperatuur, heb ik dit verschijnsel nimmer waargenomen.

Putten.

J. TH. OUDEMANS.